

Số: 45/BC-HĐND

Hà Nội, ngày 09 tháng 9 năm 2021

BÁO CÁO THẨM TRA

Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Thành phố (Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 2)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã tổ chức thẩm tra báo cáo số 225/BC-UBND ngày 04/9/2021 của UBND Thành phố về Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Thành phố (sau đây gọi tắt là Báo cáo) do UBND Thành phố trình HĐND Thành phố khóa XVI tại kỳ họp thứ 02. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố kết quả thẩm tra nội dung liên quan đến lĩnh vực được phân công theo dõi của Ban như sau:

A. Những vấn đề chung

1. HĐND Thành phố đã có Nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 07/12/2020 về phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2025 của thành phố Hà Nội, theo đó thống nhất về mục tiêu, chỉ tiêu, 05 định hướng lớn và nhiệm vụ trọng tâm, 03 khâu đột phá của kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 đồng thời giao UBND Thành phố tiếp tục cập nhật kết quả phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016-2020; cụ thể hóa các mục tiêu, định hướng, nhiệm vụ và giải pháp phát triển của các ngành, lĩnh vực trong kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 trình HĐND Thành phố khóa XVI nhiệm kỳ 2021-2026 xem xét, quyết nghị.

Việc UBND Thành phố báo cáo về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Thành phố và trình HĐND Thành phố thông qua tại kỳ họp thường kỳ giữa năm 2021 là phù hợp với quyết nghị của HĐND Thành phố tại kỳ họp thường kỳ cuối năm 2020.

Quá trình xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Thành phố (gọi tắt là Kế hoạch) đã được thực hiện trong thời gian dài, công phu, nghiêm túc với nhiều vòng góp ý của các bộ, sở, ban, ngành, chuyên gia, tuân thủ chỉ đạo và hướng dẫn của Trung ương. Bên cạnh đó, trong bối cảnh nghị quyết của đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, nghị quyết của đại hội Đảng bộ thành phố Hà Nội lần thứ XVII, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của cả nước đã được thông qua tạo điều kiện thuận lợi trong việc xây dựng Kế hoạch.

2. Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Thành phố có kết cấu chặt chẽ, bố cục hợp lý, nội dung đề cập toàn diện các lĩnh vực kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh của Thủ đô. Kế hoạch đã bám sát những mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp cơ bản phát triển Thủ đô giai đoạn 2021-2025 mà Đại hội Đảng bộ thành phố Hà Nội lần thứ XVII đã thông qua và Nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 07/12/2020 của HĐND Thành phố về phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2025 của thành phố Hà Nội.

B. Những vấn đề cụ thể

I. Tình hình, kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016-2020

1. Báo cáo đã nêu được bối cảnh và kết quả thực hiện kế hoạch phát triển KT-XH của Thủ đô 5 năm 2016-2020, các kết quả này được Quốc hội và Chính phủ ghi nhận đánh giá cao; nêu được những thành tựu, xác định tồn tại, hạn chế và nguyên nhân. Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với báo cáo của UBND Thành phố và đánh giá cao những thành tích đạt được trong phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 5 năm qua. Tăng trưởng kinh tế trong giai đoạn 2016-2019 đạt bình quân 7,38% là phù hợp với kế hoạch đã đề ra, cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch đúng định hướng, năng suất, chất lượng, hiệu quả, sức cạnh tranh của kinh tế Thủ đô được cải thiện, huy động và phát huy các nguồn lực xã hội theo hướng hiệu quả hơn, xây dựng nông thôn mới trên địa bàn đạt kết quả nổi bật và toàn diện. Công tác quản lý tài nguyên có những đổi mới theo hướng hiệu quả hơn; việc thúc đẩy nghiên cứu ứng dụng khoa học và công nghệ trong quản lý và sản xuất kinh doanh được chú trọng. Những thành tựu này là kết quả sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị, sự đồng lòng, góp sức của cộng đồng doanh nghiệp và toàn thể người dân Thủ đô, sự quan tâm phối hợp, giúp đỡ của các bộ, ngành Trung ương và các địa phương bạn với Thành phố.

Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất với các nhận định về hạn chế và nguyên nhân của những hạn chế trong phát triển kinh tế giai đoạn 5 năm vừa qua mà Báo cáo của UBND Thành phố đã đề cập. Tuy nhiên, Ban đề nghị thẳng thắn nhìn nhận thêm những nội dung chưa hoàn thành theo mục tiêu đã được xác định tại Nghị quyết số 05/NQ-HĐND ngày 03/8/2016 của HĐND TP về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016-2020 của Thành phố Hà Nội như: xây dựng và đưa vào hoạt động 02 Trung tâm logistics, phát triển các điểm thông quan nội địa; phát triển các chợ đầu mối theo hướng văn minh, hiện đại và theo quy hoạch; xây dựng mới và mở rộng một số khu công nghiệp; khuyến khích phát triển công nghiệp hỗ trợ, đẩy mạnh tham gia mạng lưới sản xuất công nghiệp hỗ trợ toàn cầu; tạo môi trường thuận lợi để hình thành và phát triển mạnh các loại hình doanh nghiệp nông thôn. Việc phát triển các cụm công nghiệp tạo thêm mặt bằng cho mở rộng sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp vừa và nhỏ còn chậm. Mặc dù Báo cáo đã đánh giá cụ thể, chi tiết đối với những chỉ tiêu không hoàn

thành kế hoạch gồm 04/17 chỉ tiêu chủ yếu và 02 chỉ tiêu thành phần¹ làm ảnh hưởng đến việc phát triển kinh tế chung, mức sống của người dân, quá trình đô thị hóa, đảm bảo môi trường; tuy nhiên còn chưa xác định trách nhiệm cụ thể của những cơ quan, cá nhân để từ đó có giải pháp khắc phục hiệu quả.

Ban đề nghị lưu ý đến một số tồn tại, hạn chế đã được HĐND, Thường trực HĐND, các Ban HĐND Thành phố phát hiện qua các cuộc giải trình, giám sát, khảo sát trong nhiệm kỳ. Trong đó có thể kể đến việc triển khai các dự án ngoài ngân sách có sử dụng đất còn nhiều vướng mắc và chậm được tháo gỡ, xử lý dứt điểm, đặc biệt có những dự án kéo dài từ trước giai đoạn hợp nhất thành phố Hà Nội với các tỉnh Hà Tây, Vĩnh Phúc, Hòa Bình chưa được xử lý dứt điểm qua nhiều nhiệm kỳ. Tiến độ giải ngân các dự án đầu tư công chưa đạt yêu cầu, ở một số địa phương vẫn còn tình trạng đầu tư dàn trải, một số dự án đầu tư công chậm hoàn thành hoặc chậm thanh quyết toán các dự án hoàn thành; công tác GPMB mặc dù đã có nhiều cố gắng song vẫn là điểm yếu trong bức tranh chung về đầu tư XDCB, còn gây không ít ý kiến trái chiều, bức xúc trong dư luận và khiếu nại của người dân. Vẫn còn những lỗ hổng trong quản lý thời hạn hoàn thành đầu tư và bàn giao công trình hạ tầng kỹ thuật trong các khu đô thị mới, khu nhà ở kèm theo chế tài đôn đốc, kiểm tra, giám sát còn chưa chặt chẽ, nghiêm minh dẫn đến một số khu đô thị vẫn chưa hoàn thành hệ thống hạ tầng kỹ thuật, chậm thực hiện bàn giao quản lý sau đầu tư cho các cơ quan quản lý nhà nước. Đa số các dự án được trao quyết định đầu tư, giấy chứng nhận đầu tư sau các Hội nghị xúc tiến đầu tư của Thành phố tổ chức trong giai đoạn 2016-2020 còn chưa triển khai được trên thực tế để phát huy hiệu quả; việc kêu gọi thu hút đầu tư đối với các công trình, dự án theo hình thức hợp tác công tư kết quả còn hạn chế ...

2. Để có thêm thông tin cho đại biểu nghiên cứu, xem xét và thảo luận, Ban đề nghị bổ sung, làm rõ một số nội dung sau:

(1) Làm rõ hơn kết quả thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm, khâu đột phá của nhiệm kỳ 2016-2020.

(2) Đánh giá việc thực hiện kế hoạch sắp xếp, cổ phần hóa, nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp nhà nước trực thuộc Thành phố giai đoạn đến năm 2020 theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

(3) Công tác triển khai chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, người lao động và các đối tượng bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19 trong năm 2020 và tác động đến việc thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội trên địa bàn Thành phố nói chung trong cả giai đoạn 2016-2020.

¹Tăng trưởng GRDP đạt 6,73% (kế hoạch từ 7,3-7,8%); GRDP/người đạt 123,68 triệu đồng (kế hoạch từ 126-129 triệu đồng); Tỷ lệ đô thị hóa đạt 49,2% (kế hoạch từ 58-60%); Tỷ lệ vận chuyển hành khách công cộng đạt 14,85% (kế hoạch từ 30-35%); Tỷ lệ hộ dân nông thôn được cung cấp nước sạch đạt 78% (kế hoạch là 100%); Tỷ lệ CCN đã đi vào hoạt động có trạm xử lý nước thải đạt 92,5% (kế hoạch là 100%).

II. Về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025

Báo cáo đã dự báo những thuận lợi và khó khăn trong phát triển kinh tế - xã hội Thủ đô trong 5 năm 2021-2025, trong đó đặc biệt là những khó khăn do đại dịch covid-19 bùng phát và tiếp tục kéo dài. Báo cáo đã xác định những mục tiêu, chỉ tiêu tổng quát, nhiệm vụ trọng tâm, kế hoạch phát triển các ngành, lĩnh vực cụ thể bám sát bám sát những mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp cơ bản phát triển Thủ đô giai đoạn 2021-2025 mà Đại hội Đảng bộ thành phố Hà Nội lần thứ XVII đã thông qua và HĐND Thành phố khóa XV đã quyết nghị tại nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 07/12/2020 của HĐND Thành phố về phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2025 của thành phố Hà Nội. Báo cáo cũng đã đưa ra được 2 kịch bản tăng trưởng năm 2021 và tương ứng là 2 kịch bản nhiệm vụ tăng trưởng kinh tế còn lại của 4 năm 2022-2025. Các nội dung liên quan đến nhiệm vụ, giải pháp phát triển các ngành, lĩnh vực (Mục III Phần II của Báo cáo) đã có bổ sung cụ thể hóa làm căn cứ để HĐND Thành phố quyết nghị và là cơ sở để kiểm đếm, đánh giá những nội dung làm được - chưa làm được khi tới mốc cuối nhiệm kỳ năm 2025. Ban cơ bản thống nhất và có thêm một số ý kiến sau:

(1) Các chỉ tiêu chủ yếu về kinh tế vẫn được xác định mức phân đầu tương ứng với các chỉ tiêu đã được xác định tại Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XVII nhưng trong phần nhiệm vụ, giải pháp phát triển ngành, lĩnh vực với 2 kịch bản tăng trưởng kinh tế dự kiến mức phân đầu đạt ở cận dưới của chỉ tiêu cũng là rất khó khăn. Đồng thời, các kịch bản tăng trưởng chưa đi kèm với các kịch bản về giải pháp, trọng tâm điều hành tương ứng, đề nghị UBND Thành phố báo cáo, làm rõ thêm để tăng tính thuyết phục về sự khả thi của các kịch bản tăng trưởng này.

(2) Các nhiệm vụ, giải pháp phát triển ngành, lĩnh vực kinh tế vẫn được dự kiến tương tự như trong điều kiện phát triển bình thường những năm qua mà chưa tính đến đặc thù trước mắt phải dồn nguồn lực cho công tác phòng chống dịch bệnh. Đề nghị UBND Thành phố quan tâm nhiều hơn đến các giải pháp đặc thù, đặc biệt hơn để hỗ trợ phục hồi và phát triển sản xuất kinh doanh trong điều kiện “bình thường mới”.

III. Về tổ chức thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025

Báo cáo đã dự kiến 6 cân đối lớn và 4 nhóm giải pháp thực hiện khá toàn diện để các cấp, các ngành làm căn cứ triển khai, trong đó đã nêu được các định hướng trong xây dựng, hoàn thiện các cơ chế chính sách thúc đẩy phát triển các lĩnh vực, trọng tâm đầu tư ngành, lĩnh vực để từ đó có cơ sở phân bổ nguồn lực của Thành phố triển khai đầu tư sớm, xác định và phân công xây dựng, thực hiện các chương trình, đề án. Các nội dung này là phù hợp với các chương trình công

tác, các đề án trong các lĩnh vực đã được Thành ủy thông qua. Ban cơ bản thống nhất và đề nghị nhấn mạnh một số nội dung sau:

(1) Có giải pháp phát huy cơ chế đặc thù tại nghị quyết 115/2020/NQ-QH14 được Quốc hội thông qua dành riêng cho Hà Nội, chú trọng việc huy động nguồn lực đặc biệt là chính sách thu hồi quỹ đất 2 bên đường theo quy hoạch chi tiết trục đường giao thông mới để phát triển hạ tầng giao thông, sớm hoàn thành các đường vành đai, thúc đẩy giao lưu kinh tế giữa các tỉnh trong vùng Thủ đô và vùng tam giác kinh tế Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh. Bổ sung các giải pháp cụ thể để đầu tư, động viên các huyện phát triển kinh tế nông nghiệp, ổn định nguồn thu, từng bước hoàn thiện hạ tầng kinh tế. Kêu gọi các quận có nguồn lực mạnh để hỗ trợ các huyện cùng phát triển. Xây dựng kịch bản cụ thể cho phát triển một số ngành, lĩnh vực dịch vụ trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 chưa được khống chế. Nhấn mạnh yêu cầu đổi mới phương thức xúc tiến đầu tư - du lịch - thương mại hiện đại, sẵn sàng thích nghi trong các điều kiện ảnh hưởng của dịch bệnh.

(2) Cân đối thu-chi ngân sách trong báo cáo phù hợp với Kế hoạch tài chính 5 năm đã được HĐND thông qua, tuy nhiên cần xem xét đến rủi ro từ việc đại dịch Covid-19 có nhiều diễn biến bất ngờ ngoài dự kiến và một số yếu tố rủi ro khác làm cho tăng trưởng kinh tế không đạt mục tiêu cao ban đầu, thay đổi tỷ lệ điều tiết ngân sách Trung ương-địa phương giai đoạn 2022-2025.

Chú ý các nguồn thu từ đất đai, tài nguyên, khoáng sản để tạo dư địa, tăng thu ngân sách, tăng nguồn cho chi đầu tư phát triển. Tăng cường huy động nguồn lực ngoài NSNN để đầu tư; tiếp tục cắt giảm mạnh chi thường xuyên, đặc biệt là chi hành chính.

(3) Tiếp tục đẩy mạnh cơ cấu lại nền kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh; phát triển kinh tế số. Nghiêm túc thực hiện quy định của pháp luật về đầu tư công, làm tốt công tác chuẩn bị đầu tư, chú ý tính khả thi khi triển khai các dự án. Thúc đẩy mạnh mẽ đầu tư theo hình thức đối tác công tư. Xây dựng nền kinh tế tự chủ, nâng cao khả năng thích ứng và sức chống chịu của nền kinh tế. Thúc đẩy phát triển liên kết vùng, liên vùng. Nghiên cứu, ban hành và đề xuất Chính phủ ban hành các chính sách đột phá trong tình hình mới để hỗ trợ các thành phần kinh tế khắc phục khó khăn do đại dịch, sớm phục hồi và phát triển.

(4) Tiếp tục xây dựng, kịp thời thể chế hóa các chủ trương, đường lối của Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XVII; chú trọng công tác tổ chức thực hiện, nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật; đẩy mạnh phân cấp, phân công hợp lý gắn với tăng cường kiểm tra, giám sát. Phát huy tính chủ động, sáng tạo, đề cao tinh thần trách nhiệm của từng cấp, từng ngành gắn với cơ chế kiểm soát lực hiệu quả, bảo đảm quản lý thống nhất.

Đẩy nhanh công tác đánh giá kết quả thực hiện Luật Thủ đô thời gian qua, xác định những tồn tại, vướng mắc trong quá trình triển khai, những bất cập của những quy định đã có để sớm kiến nghị, đề xuất các nội dung cần điều chỉnh, báo cáo Chính phủ trình Quốc hội thông qua để tạo tiền đề và điều kiện sát thực hơn cho thời kỳ phát triển mới của Thủ đô.

C. Về dự thảo Nghị quyết HĐND về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của thành phố Hà Nội

Nội dung Dự thảo nghị quyết cơ bản thống nhất, phản ánh đầy đủ các nội dung về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Thành phố như trong báo cáo của UBND Thành phố đã đề cập. Ban đề nghị bổ sung một số nhiệm vụ, giải pháp nêu trên và theo ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố tại kỳ họp.

Trên cơ sở giải trình, tiếp thu của UBND Thành phố và ý kiến phát biểu của đại biểu HĐND, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của thành phố Hà Nội.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND TP; | (để b/c)
- Đại biểu HĐND TP;
- UBND Thành phố;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND Thành phố;
- Văn phòng UBND Thành phố;
- Sở KH&ĐT;
- Lưu: VT, KTNS.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Hồ Vân Nga